Образложење Жирија
поводом Конкурса за нову епску песму на српском језику за 2026. годину
који је расписао Културни центар Општине Медвеђа

На Конкурс за најуспелије нове епске песме на српском језику за 2026. годину које награђује Културни центар Општине Медвеђа приспело је тридесет насловљених и шифрованих песама. После пажљивог читања, Жири, у саставу: др Данака Лајић Михајловић, проф. др Бошко Сувајџић и др Брано Златковић, начинили су шири избор песама, па су после извршеног сужавања у најужи избор заступили три песме и то следећим редоследом:

1. „Поручници Спасић и Машера“
2. „О, Тешане, дико српског рода“;
3. „Соко из Гареве Аћим Л. Јегдић“.

Иако све три десетерачке песме задовољавају пропозиције Конкурса и могу се прилагодити певању уз гусле, те су им својствени особити поетски и епски квалитети, Жири је дао предност песми под насловом „Поручници Спасић и Машера“. У првонаграђеној песми актуелизују се јуначки подвизи двојице поручника војске Краљевине Југославије почетком Другог светског рата који су одбили да капитулирају и да италијанском окупатору предају ратни брод „Загреб“ који је био укотвљен у Боки Которској. Уместо предаје, они су дозволили својој посади да се искрца са брода а они су изненада активирали барут. Свесно жртвујући сопствене животе, они су савремени поклоници „завета царства небеског“ и следбеници светлих епских архетипских јунака – кнеза Лазара Хребељановића, војводе Стевана Синђелића, ђакона Авакума, барјакара Танаска Рајића. Занимљиво је да се у песми с једне стране индивидуализује командно херојство подофицира Милана Спасића и Сергеја Машере, али се с друге стране једновремено и колективизује, с обзиром на то да су они, штедећи животе сабораца, у потаји и без знања своје посаде извршили подвиг достојан да буде уписан у епском и колетивном памћењу српског народа. У духу класичне епске поетике

којој је својствено исказивање поштовања према достојним противницима, у песми је опевано и дивљење које је италијанска окупациона војска испољила према учињеном херојству. Према томе, песма која је награђена првим местом на Конкурсу, репрезентативан је пример прожимања и повезивања древних епских преокупација са нововековним темама и њиховим јунацима.

У Београду,
30. септембар 2026.

Чланови Жирија

др Бошко Сувајџић, редовни професор

Бошко Сувајџић

др Данка Лајић Михајловић, научна саветница

Данка Лајић Михајловић

Др Бранко Златковић, научни саветник

Бранко Златковић

Скенирано помоћу ЦамСцаннер-а